

29.11.2024
KSL/254/03.06.01/2024

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: POPELY/137/2023

LAUSUNTO: YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS (YVA-SELOSTUS), MOSKUANKANKAAN TUULIVOIMAHANKE, PYHÄJÄRVI

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt Keski-Suomen liiton lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus), joka koskee Pyhäjärvelle sijoittuvaa Moskuankankaan tuulivoimahanketta.

Hankealue sijaitsee Pyhäjärven kaupungin lounaiskulmassa ja rajautuu osittain Keski-Suomen maakuntarajaan. Etäisyyttä Pihtiputaan keskusta on noin 19 kilometriä. Hankealuetta lähin kylä, Kojola, sijoittuu hankealueen luoteispuolelle Pihtiputaalle. Hankealueen pinta-ala on noin 4062 hehtaaria. Metsähallituksen omistuksessa on hieman vajaa puolet hankealueesta, lisäksi hankealueella on yksityisiä maa-alueita.

Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja voimaloiden yksikköteho enintään 14 MW. YVA-menettelyssä on tarkasteltu seuraavia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: Hanketta ei toteuteta
- VE1: Toteutetaan 28 tuulivoimalan hanke
- VE2: Toteutetaan 23 tuulivoimalan hanke

Sähkönsiirtoreittivaihtoehtona on tarkasteltu yhteyttä hankealueelta koilliseen, Parkkimanjärven pohjoisosaan suunnitellulle uudelle sähköasemalle. Sähkönsiirtoyhteyden osalta tarkasteltava alue on jaettu kolmeen osa-alueeseen, jolla kullakin yhteydelle on 1–2 vaihtoehtoa. Kaikki tarkastellut sähkönsiirron vaihtoehdot sijoittuvat Pohjois-Pohjanmaan puolelle.

Lisäksi YVA-selostuksessa tuodaan esiin, että Pihtiputaalle sijoittuvassa Leppäkankaan hankkeessa tarkastellaan yhteisjohtovaihtoehtoa, johon myös Moskuankankaan hanke voisi liittyä. Yhteys on kuitenkin riippuvainen Leppäkankaan hankkeen toteutumisesta. Keski-Suomen liitto ei tässä lausunnossa ota kantaa kyseisen yhteisjohtovaihtoehdon linjaukseen ja sen vaikutuksiin, mutta toteaa yleisellä tasolla pitävänsä hyvänä yhteisjohtovaihtoehdon tarkastelua suunnittelussa.

Moskuankankaan ympäristövaikutusten arvioinnissa merkittävimmät vaikutukset ovat maisemallisia. YVA-selostuksessa on tunnistettu hankkeesta aiheutuvan yksistään sekä yhteisvaikutusten kautta suuria kielteisiä maisemavaikutuksia Muurasjärven valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Muurasjärven maisemien merkitys korostui myös sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa. Nämä tunnistetut vaikutukset on otettava huomioon hankkeen jatko-suunnittelussa toteuttamalla suuria vaikutuksia lieventäviä toimenpiteitä.

YVA-selostusta on valmisteltu ennen kuin Ympäristöministeriön tuore maisemavaikutusten opas on julkaistu. Kuten arviointiselostuksessa tuodaan esiin, perustuu vuonna 2016 julkaistu opas huomattavasti nykyistä pienempiin voimaloihin. Mikäli hankkeen jatko-suunnittelussa tulee tarve päivittää maisemavaikutusten arviointia, on syytä hyödyntää

Ympäristöministeriön 27.8.2024 julkaisemaa päivitetty Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -ohjetta.

Hankkeessa on laadittu Natura-arvioinnit kohteiden Syväjärvenlehto, Iso Karsikkoneva, Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerineva ja Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkangas osalta. YVA-selostuksesta ei käy ilmi, onko Natura-arvioinneista jo saatu lausunnot Natura-alueiden maanomistajilta ja luonnonsuojeluviranomaisilta. Keski-Suomen liitto kuitenkin painottaa, että Natura-arviointien tulokset yhdessä luonnonsuojeluviranomaisten lausuntojen kanssa tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 Natura-arvioinnin lieventämistoimenpiteenä toteutettiin vyöhyketarkastelu Natura-alueiden suojeluperustelajien (metsäpeura ja uhanalainen salassa pidettävä laji) perusteella herkistä alueista, joille tuulivoimarakentaminen ei sovellu tai soveltuu vain vähäisessä määrin ja tarkkaan suunnitellusti. Vyöhyketarkastelun perusteella Moskuankangas sijoittuu osin suuren riskin alueelle. Jatkosuunnittelussa tulee tarkastella, kuinka vaikutuksia uhanalaiseen salassa pidettävään lajiin pystytään edelleen lieventämään.

Arvioinnin mukaan hankkeella on suuri kielteinen vaikutus Syväjärvenlehdon Natura-alueen ehdotettuihin suojeluperustelajeihin (metso ja varpuspöllö). Arviointiselostuksessa on esitetty tämän osalta selkeä lieventävä toimenpide, joka on syytä ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

YVA-selostuksen kohdassa 8.6. hankkeen suhdetta kaavoihin ja muihin suunnitelmiin on kuvattu jokseenkin yleispiirteisesti ja myös ristiriitaisesti verrattuna muuhun YVA-selostus kokonaisuuteen. Keski-Suomen liitto toteaa, että muualla YVA-selostuksessa tuotujen arviointien valossa, hankkeella voi olla vaikutuksia Keski-Suomen maakuntakaavassa merkittyyn valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön sekä Keski-Suomen maakuntakaavaan 2040 merkittyjen hankkeen vaikutusalueelle sijoittuvien tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden toteutumiseen. Kuten edellä on tuotu esiin, tunnistettujen suurien negatiivisten vaikutusten osalta hankkeen jatkosuunnittelussa tulee tarkastella lieventäviä toimenpiteitä.

Keski-Suomen liitolla ei ole muuta huomautettavaa arviointiselostuksessa kuvattuun ympäristövaikutusten arviointiin.

Lausunnon on valmistellut maakuntasuunnittelija Valtteri Paakki, valter.paakki@keskisuomi.fi, 040 525 6059

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.